

Viktor Šauer

České vysoké učení technické v Praze

Fakulta Dopravní

Bishop's University

Williams School of Business

Zpráva z pobytu na Bishop's University v rámci programu CREPUQ v zimním semestru 2012/2013

Úvod

Během zimního semestru roku 2012 jsem absolvoval jednosemestrální výjezd do Kanadské provincie Quebec na univerzitu Bishop's. Semestr trvá 4 měsíce a i proto jsem zvolil ubytování na koleji, které se nabízelo jako snazší i když dražší možnost než bydlet mimo kampus. BU jsem zvolil z důvodu výuky v AJ, neboť jsem si úplně nevěřil na studium čistě ve FJ, které je dostupné na ostatních univerzitách např. velice blízký Sherbrooke (mnohem více technicky zaměřený).

Příprava

Program CREPUQ umožňuje studentům studovat na Kanadské univerzitě a jelikož je to program provincie QUEBEC většina škol má výuku ve francouzštině a jen 3 v angličtině – McGill (nejprestížnější univerzita v Kanadě, ale v mém roce nenabízeli volná místa pro ČVUT), Concordia (požaduje TOEFL) a Bishop's (NEpožaduje TOEFL).

Po výběru Vaší školy, si na webu programu najdete to, co škola vyžaduje popř. napište tamnímu koordinátorovi o informace a do kdy je to třeba odeslat.

Na Bishop's po mě chtěli:

- Studijní výsledky v AJ
- Písemné doporučení od Proděkana naší fakulty (resp. třeba i vašeho školitele na BP, DP...)
- Písemné doporučení od učitele Angličtiny, že zvládnou studium v AJ (možnost dostat v Kanceláři zahraničních styků na rektorátu)
- Seznam předmětů, které bych chtěl studovat (nic vám to bohužel nezaručuje)
- Vyplněnou přihlášku

A po odeslání nezbývá než čekat, zda Vás univerzita vybere, neboť to záleží především na nich (většinou by s tím ale neměl být problém, pokud je dostatečná kapacita).

Jakmile dostanete zvací dopis (zároveň i mail), můžete začít obíhat a zařizovat kolečko jednak na Fakultě, rektorátu, ambasádě... ale taky nezapomeňte na zálohu na ubytování a jiné věci, co po vás budou chtít na BU. Nejde ale o nic složitého. Připravte se ale, že budete muset zaplatit zálohu za ubytování (500CA\$ v mém případě) a i pojištění (260CA\$) a jiné... – tady bych rád upozornil na fakt, že jim jde vždycky napsat, aby vám to strhli z karty namísto bankovního převodu (pošlete jim informace, které lze přečíst na kartě, typ atp.) díky čemuž můžete ušetřit na poplatcích. Vždycky jen zmiňte, že jste Exchange student (nezaměňovat s International – to jsou mezinárodní studenti, kteří tady studují celého bakaláře) a mělo by to jít.

Pokud jedete jen na jeden semestr, neřešíte CAQ (pokud jedete na celý rok, budete ho potřebovat) a stačí tedy jen vízum jednovstupové (55€), se kterým můžete dokonce volně cestovat mezi USA a Kanadou.

Cesta

S koupí letenky mám trochu rozporuplné zkušenosti – snažil jsem se ji koupit co nejdříve (květen), ale vyšlo by to stejně drazě i kdybych ji kupoval jen týden před odletem (jediný risk, že může být plná kapacita). Fixní zpáteční mě vyšla na přibližně 18 300Kč (Mnichov-Philadelphia-Montreal). Zavazadlo jsem měl jen jedno do 23kg a příruční batoh Deuter 45+15l který mohl mít i notebookem kolem 15kg a v pohodě jsem uvezl, vše co jsem potřeboval. Chce to ale trochu rozmyslet a naplánovat, co si vzít s sebou. ;)

Letiště Montreal – Centrální nádraží – 8\$ (je to express letištní bus, lze jet i jiným busem s přestupy za 3\$)

Montreal – Sherbrooke – 35\$

Sherbrooke – BU – 3\$

Je tu taky možnost využít shuttle bus od BU, který naloží studenty v Montrealu v HI hostel a doveze až ke škole za 75\$ (v ceně je i orientační víkend pro zahraniční studenty včetně BBQ atp. ale popravdě se to zas až tak moc nevyplatí, protože následuje v prvním týdnu Orientation week taky za 75\$, kde dostanete řadu věcí a běháte pak po kampusu a různých akcích celý týden...).

Cestoval jsem dopoledním spojem do Montrealu s přestupem v Amsterdamu. V mém případě jsem si nechával klasické dvě hodiny před odletem a taktéž dvě hodiny na přestup. Amsterodamské letiště je velké, ale na přestup postačí bohatě 45-60 min, jelikož zavazadla přesedají automaticky.

V Montrealu pro dojezd z letiště na autobusové nádraží si nechejte minimálně hodinu a nějaký další čas pro nákup jízdenky. Z Montrealu do Sherbrooke (město u Bishop's University) je to 90-120 minut. V roce 2012 stál autobus \$35 pro studenty. Je to asi nejjistější metoda. Lze se taky přihlásit do carpool skupina BU na FB (klasická spolujízda) nebo amigoexpress.com, kde řidiči zapisují na internetový portál, kdy jedou odkud a kam a kolik míst ve svém autě nabízejí, kdy rezervace místa stojí cca \$5 a řidiči většinou chtějí ještě \$10. Odjíždějí však z různých míst (museli byste si je najít na mapě a mít pevné nervy s dopravou) a celý portál i komunikace s řidiči probíhá většinou ve francouzštině (nicméně když aplikujete angličtinu přizpůsobí se vám ;)). Navíc je také potřeba sledovat, zda u nabídky jsou povolena velká zavazadla či ne.

Sherbrooke se nachází asi 3 km od města Lennoxville, kde sídlí Bishop's University. Je zde pravidelná městská doprava v ceně \$3,25, která jezdí až do jedenácté večer přímo k univerzitě.

Univerzita

Univerzita je velmi malá, čítá necelých 3000 lidí i s učiteli, převážně disponuje pouze bakalářskými programy (což je poznat i na studentech, kteří jsou většinou ve věkovém rozpětí 17(!) – 22let. Akademické prostory i koleje jsou v jednom areálu kampusu a studium na univerzitě je založeno na osobním přístupu, ke každému studentovi, takže s čímkoliv jdete za učitelem bude se vám snažit pomoci jak jen může.

Univerzita je pomyslně rozdělena na ekonomicko-manažerskou část (business school s velmi dobrou reputací) a ostatní obory, ale krom chemie, matematiky... a programování tady moc techniky nenajdete.

Ubytování

Při bydlení v kampusu skončíte na jedné z předem vybraných kolejí (která to bude, se dozvíte až pár měsíců před odjezdem). Ubytování můžete být v jednolůžkových nebo dvoulůžkových pokojích. Pokoje mývají sociální zařízení na patře, sdílené s vedlejším pokojem, některé přímo s vlastním. V nejnovější a zároveň nejdražší rezidenci jsou pak přímo apartmány se čtyřmi pokoji, vlastní koupelnou, kuchyní a malým obývacím pokojem.

Kvalita ubytování na starších rezidencích je srovnatelná s českými kolejemi, v novějších budovách je to o něco lepší. Rezidence mívají většinou ještě malé kuchyňky na patře/budově, ale bez vybavení, pouze se sporákem a mikrovlnou troubou (není to ale pravidlem třeba Norton-Pollock nic takového nemá). V každé budově je pak prádelna s pračkami a sušičkami na speciální kreditové karty. Vyprání i sušení jsou každé po jednom dolaru, prací prostředky potřebujete vlastní.

Osobně jsem byl ubytován v jedné z nejstarších budov (Pollock) v dvoulůžkovém pokoji s koupelnou/záchodem na patře. V pokoji jsem měl stůl s přihrádkami a šuplíky, šatní otevřenou skříň, postel s matrací (!! Je nutné mít vlastní přikrývku, polštář a povlečení!! – vše lze koupit vcelku výhodně v Sherbrooku v Dollerama atp. – nekupujte balíček mix všeho možného od BU, který je drahý a kvalita mizerná), telefon, lampičku a internetovou zásuvku. Kabel na internet doporučuji přivést vlastní, jinak je možné koupit na místě za cca \$5. Ve většině budov NENÍ dostupná WiFi, někdy je možné chytout univerzitní síť z okolních administrativních budov.

Mé ubytování mělo být jedno z nejlevnějších a to 425\$/měsíc. Novější budovy a jednolůžkové pokoje jsou pak o něco dražší. Ubytovat se můžete i na privátě, ve studentských bytech i normálních domech v Lennoxvillu i Sherbrooku (kde je cena kolem 200-300\$/měsíc), což by stálo za zvážení, pokud chcete ušetřit nebo zde budete celý rok. Nevýhodou je ovšem značné odtržení od ostatních mezinárodních studentů, kteří v drtivé většině žijí v kampusu.

Stravování

Stravování na kolejích je dvojího způsobu. Studenti v nejnovějších rezidencích s vlastní kuchyňkou na garsoniére mají výhodu s možností vlastního stravování. Jinak uprostřed rezidencí stojí jídelna. Jídelna je kantýna se samoobslužnými pulty se saláty, sendviči, deserty, mezinárodní kuchyní a pulty, kde vám připraví dle objednávky těstoviny, hamburgery, pizzu apod. Pro vstup do jídelny je možné buďto platit jednorázové

vstupné lišící se podle denní doby = nabídky jídla (cca 5-12\$ za vstup a pak sníte, co chcete) nebo si předplatíte „meal plan“ = celoměsíční neomezený přístup od 7:30 do 23:30. Výhoda je rozhodně v pohodlnosti mít možnost kdykoliv a cokoliv sníst, když přijde chuť.

Pokud se však rozhodnete bydlet v rezidenci a stravovat se sami, přesto budete muset zaplatit nějaký minimální poplatek za tuto volbu (zřejmě za používání kuchyňky). Meal plan nabízí několik dražších verzí (základní cena je 470\$/měsíc), které obnášejí ještě každoměsíční peněžní kredit na vaší studentské kartě, za který můžete nakupovat v areálu rezidencí v kavárně Tim Hortons nebo studentském mini marketu – což je však zbytečné a proto doporučuji nejlevnější Flexible Meal plan.

Meal plan se může zdát drahý, ale při porovnání cen a kvality tomu tak úplně není. Vybere si zde v podstatě každý a neomezený přístup pár kroků od rezidence je nespornou výhodou a především centrem sociálního života mezinárodních studentů. Pokud ovšem na BU jedete na celý rok a nevádí vám vaření, zvážil bych možnost lepší rezidence a vařit si sám, protože přece jen po těch 4 měsících se jídlo v Dewies docela přejí. ;)

Studium

Náročnost studia je odvislá od zvolených předmětů. Obecně platí pravidlo, že jsou předměty jednodušší než u nás, ale máte mnohem více úkolů – až na výjimky opravdu každý týden. Studenti si berou zpravidla 4-5 předmětů, jelikož oproti našemu studiu se zde vyžaduje více domácí přípravy, esejí a soustavné celoroční práce. Doporučuji si vzít požadované minimum na full-time student což jsou 4 předměty a když budete mít štěstí a dostanete kurzy, které chcete, může se vám podařit poskládat velice dobrý rozvrh (drtivá většina předmětů je 2x týdně 1,5h), takže já jsem měl školu třeba jen v Út a Čt. U business předmětů se připravte na časté teamové práce, která je ale většinou výhodou, když narazíte na dobré kolegy a navíc hned máte další kamarády.

Pro první ročník a výměnné studenty je registrace předmětů na začátku semestru, před začátkem výuky ve sportovní hale. Předchozí rezervace předmětů není možná a elektronický systém pro zápis je až pro studenty druhých a vyšších ročníků. Pokud nejedete studovat přímo business předměty, ale přesto chcete některé předměty z této katedry studovat, doporučuji to do přihlášky zmínit, popř. si zvolit přímo tento obor, jelikož některé povinné business předměty jsou často přeplněné, většinou kapacitně šité na míru počtu studentů, kteří se hlásí přímo na manažersko-ekonomické předměty/obory. Já osobně jsem měl problém s tím, že mě na jeden schválený předmět omylem nezapsali a musel jsem to měnit po 2 týdnech ve škole! Nicméně po prvních týdnech se některé předměty uvolní, takže se můžete dostat i tam, kam to předtím nešlo, takže se to vyplatí ověřit v kanceláři dané katedry. Jinak doporučuji obecně si připravit rezervní plán, pokud by některý předmět už měl plnou kapacitu.

Předměty jsou přednášeny v malých skupinkách, třídy mívají tedy do 20-30 studentů. Přítomnost na přednáškách je většinou povinná, jelikož bývají často i cvičením z našeho pohledu a učitelé si vás navíc pamatují.

Volný čas

V prvé řadě bych zmínil plně vybavené sport centrum nabízející plavecký bazén, tenisové a squashové kurty, posilovny, tělocvičny a studia a venkovní hřiště. Pokud hodláte pravidelně navštěvovat tělocvičnu, doporučuji si dovézt vlastní zámeček nebo si můžete koupit za 10\$. Proti studentské kartě můžete vždycky dostat čistý ručník, nebo si půjčit nějaké vybavení, což se docela hodí.

Probíhají zde různé workshopy, pořádají se soutěže mezi rezidencemi, provozují se zde různé kluby a ve večerních hodinách zde funguje studentský bar (o víkendech s diskotékou) a na okraji Lennoxvillu, nedaleko univerzity, je oblíbená místní hospoda Golden Lion (pivo +-4,5\$). Taktéž je okolo kampusu velké množství zeleně (a tolik veveřek jako v Kanadě asi nikdy jindy nevidíte :D) a je zde možnost si pronajmout kolo a vyrazit na výlety.

Celkově je ale důležité si nějakou aktivitu zařídit nebo vymyslet (můžete třeba získat i přístup do fotoateliéru, když si o něj napíšete atp.), protože jinak se budete možná nudit. Doporučuji proto, co nejdříve rozhodit přátelské sítě a navázat FB kontakty, aby vám nic neuniklo.

Nakupování

Obecně je tady draho. Platíte vždycky za všechno (i ve škole – nicméně se občas dá třeba v rámci nějakého předmětu udělat smutné oči a říci, že jste chudý Exchange a prominou vám třeba nějaký poplatek za podnikovou simulaci atp.). Drahé je všechno a pro všechny Evropany (jedině pro Australany a Japonce je tady levněji). Důležité a velice matoucí je, že všechny ceny v obchodech jsou uvedeny bez DPH, které je nutné vždy odhadnout a počítat s ním (přibližně 15%).

V Lennoxvillu je velký supermarket a mnoho drobnějších obchůdků, restaurací, pizzerií a kaváren. Jsou zde obchody prakticky se vším, ale lépe a levněji nakoupíte v obchodním centru v Sherbrooku. Důležité je přivést si redukci (USA typ) do zásuvky a třeba českou prodlužku s rozduvkou.

V každém městečku bývá prodejna SAQ specializující se na vína a lihoviny, které v „normálních potravinách“ nekoupíte.

Oblečení je zde o něco dražší nežli u nás, o něco levnější jsou snad některé americké značky, ale jinak se vyplatí zajet třeba do Montrealu nebo ještě lépe za hranice do USA, kde je nesrovnatelně levněji. Praktické drobnosti a

spoustu drobných i větších věcí je možné sehnat za pakatel v obchodě Dollorama v nákupním centru v Sherbrooku, kde je možné sehnat i všechno možné oblečení a vše potřebné ke každodennímu životu.

V kampusu i v každé vesnici jsou bankomaty, tudíž o výběr peněz nemusíte mít starost (já si s sebou vezl 500\$ cash a použil jsem asi jen 200\$). Taktéž ve většině prodejen je možné platit kartou. Je dobré si však zkontrolovat, že vaší kartou je možné platit pomocí čipu a zadání pinu i pomocí magnetického pásku na zadní straně.

Počasí

Je velice nevyzpytatelné. Mění se kolikrát ze dne na den až o 20°C! Léto je zde celkem dlouhé. K podzimu se trochu zatáhne a ochladí, ale nijak výrazně. Až do prosince jsem si vystačil maximálně s mikinou, normálními botami, bundou jen výjimečně. Podzim prakticky trvá celý zimní semestr. Z ničeho nic se ale může rychle ochladit a třeba i napadne sníh, který ale stejně tak rychle může přes noc zmizet. Prosinec 2012 byl obecně kolem 0°C, ale slibované -30°mrazy zde přichází prý až v lednu a únoru. Vystačil jsem si tedy s normální zimním oblečením jako v ČR. Na září se ale rozhodně vyplatí si přivést letní oblečení, protože je zde velmi horko. Obecně bych řekl, že počasí zde (Sherbrooke, Montreal) je velmi podobné jako v ČR a nesetkáte se skoro s ničím, co bychom neměli někdy i doma.

Doprava

Doprava je v Kanadě několikanásobně dražší než u nás, stejně jako ostatní věci. Vyplatí se tedy využít již zmíněného carpoolu, velkých autobusových společností jako např. Megabus, u kterých při dostatečné rezervaci a platbě předem získáte jízdenku např. za \$10-25 místo normálních \$50. Vlaky se zde vyplatí používat již jako krajní možnost, pokud máte dostatek financí. Úspěšně se zde dá i jezdit stopem, i když to chce mít trochu dobrodružnou povahu a uvědomit si, že vzdálenosti jsou zde několikanásobně delší než v Evropě. Při výletech doporučuji využívat bydlení pomocí couchsurfing.com, kdy potkáte skvělé lidi a zároveň ušetříte spoustu peněz za hostely atp., které jsou jako už poněkoličaté velmi drahé.

Závěr

Vyjet studovat na BU rozhodně stojí za to (narovinu říkám, že 4 měsíční pobyt v Kanadě, ať už na BU nebo i jinde vás se vším všudy vyjde na nějakých 130 000 – 150 000 Kč a od rektorátu dostanete 40 000 Kč...) a nebudete určitě litovat, nicméně pokud chcete poznat studium v cizině a nemusíte jet hned mimo Evropu, doporučil bych spíše využít programu Erasmus, který vás přijde mnohem levněji a kulturní diverzita dané země je možná i větší. Nicméně Kanada jako destinace je prakticky jedinečná a lidé jsou skvělí, takže rozhodně se taková investice vyplatí.